

886-1

Срболоуб

Мишић

Једанаестџа

заповесџи

Песме

Ношџи

Србољуб Митић

ЈЕДАНАЕСТА ЗАПОВЕСТ

ПЕСМЕ

Пре двадесет година (1967) објавио је Србољуб Митић у Нолиту књигу песама *Људске речи*. Била је то друга по реду књига песника који, управо том књигом са тако једноставним, а тако садржајним насловом, успешно артикулише свој специфични песнички говор. У годинама које су протекле у међувремену Митић је доследно развијао тај говор, тај језик — да би га овом књигом довео до неких драгоцених консеквенција. Усмерен од почетка на песничко изражавање које полази од поверења у „људску реч“, Митић је ту реч неговао упорно и заљубљенички, да би што успешније изразио свој у основи трагичан доживљај света. *Једанаеста заповест*, књига (готово снев) чврсто компонована од седам циклуса песама крајње сведене интерпункције и изненађујућих обрта изненађујућих у смислу једноставности тих обрта) представља несумњиво досадашњи врхунац Митићевог певања.

Србољуб Митић је пример песника-усамљеника који се концентрише на ослушкивање својих сопствених одјека — у којима читалац може да препозна и неке од најсуштаственијих искустава наше лирске народне поезије и, уопште, мудрости уграђене у фолклор. Пример усамљеника који другује са језиком, да би га довео у савез са једном дисциплинованом маштом која би хтела да на свој начин изрази трагичност људског постојања. То је више него један песнички програм... Али као песнички програм успева да се уобличи у овај сасвим особени рукопис.

R/02

P/10

P/16

ЈЕДАНАЕСТА ЗАПОВЕСТ

886-1

СРБОЉУБ МИТИЋ

ЈЕДНАНАЕСТА ЗАПОВЕСТ

ПЕСМЕ

НОЛИТ
БЕОГРАД

Нове звери

1.

Богокрађа

Онога од срца нежног
Од ока благог
Од руке јаке
Силу велику
Да узмем

Као своје

А као мртав јесам
И бесан јесам
И као ударен одасвуд

Страшан али незао
На зло вавек

А оног нема

И како сам ћу
Костретом увит
Костур прозукли
Ето срце ми се као
У кавезу види
Згрчено
А скаче
Уморно
А скаче
И скаче
И скаче

И мозак окреће се
Игра
И игра
И скаче
И он

И душа скаче
И пишти
Душа ударена

А оног од наде
Онога нема.

2.

Нове животиње

Оне животиње од камена
Велико дробе дрвеће
И све на дрвећу
И све под дрвећем
И око воде све

Животиње од камена.

3.

Самац

И ето опет мене
Сред Стига мене
Самац сам сињац
Костур сам сур
Али глават сам
Али окат сам
Окат па видим
Глават па мислим

И рукат јесам гранато
Као дрво трнато
Као багрем зачуђен
Кост уздубљена

То као коњ ничији
Сред Стига куњам
Са ноздрвама руменим
У сунце упереним
У небеса плава

И вичем као дете
Старац а вичем
Као дете

Хрипим

Ето сам као мртвац
А луд
А пуст.

4.

Сеница

Девојчица малена као сеница
Ал' шаренија и слађа

Девојчица житом искласалим пролази
Трага јој не има

Девојчица је сасвим као сеница
Из жита се не види

Над житом латице макова дивљих
Ветрић лелуја.

5.

Битка

Ето сам оронуо
Скоро мртвац
Скоро скелет сам
Лешина сива

Кост трошна

У земљу црну
Као мач зарђали
Забоден јесам
Али јесам

И јесам

Сам
Љут

И окрећем се на ветру
Ја на олујину
Ја на водурину
Оружје управљам

На све стране чекам.

6.

Киша

Једном дању
Сред Стига
Усред лета
Под кишом сребрном
Као да сам стојао у црном
Срцу неког
Опаког света.

7.

Судбина

Да издржим
Коштац

Да не дам се
Да не дам се

Још мало
Сна.

8.

Сам

А опкољава
Опкољава
Камење.

9.

Ратно страшило

Страшило сам на ветру
И окрећем се опет
Сам окрећем се
Црн на црном ветру

Окрећем се и вичем
Нико не долази
Нико не долази

И срџба обузима ме
И шкрипим зубма
Војске ми нема.

10.

Звери од беле земље

И појавиле се животиње беле
Опаке звери од беле земље
Одједном искочиле

Одједном насрнуле гладне и бесне
Оне севају рукама као мачевима
Оне звонко клепећу оружјем
Широко их у загрљај затварају

Лагано крећу се у множини огромној
Одасвуд иду све лепе попут снешка

И видим ливаду стишку опкољавају
Ливаду са косачима

Они људи не виде
Откосе извијају
Они косе своје брусе
Песме своје певају
Они песме своје звижде

А и камење бежи.

11.

Сеница опет

Ено се она девојчица
Из пшенице извлачи

У рукама јој макови
У очима јој смех

У коси семенке шарене
И бубице сјајкасте

Она је лепа као сеница
И лепша.

12.

Неке бубе

Из земље изишле неке бубе
Или из воде
Ил из облака пале

Велике бубе
Као брегови
Као куће

Оне прождиру прождиру све
Од овце до вука
Од миша до јелена

И људе
И дрвеће
И рибе

Кад ничег живога нема
Земљу црну ждери
Три бубе на једно брдо
И не има га више

После спавају
Па опет.

13.

А мрави

Мраве више нико није видео
Негде су се склонили

Можда у земљу
У дубину
У сан пали.

14.

Мутанти

Требало је
Да знамо
Још од
Постања

Требало је
Да се запише

Јасно.

1987.

*Онога
опколише*

1.

Онога са сувим златом

Онога опстојника
Онога из дубине
Онога
Из даљине велике

Онога са великим
Ђемером умља
Иза чела бледога

Онога са сувим златом
Говора давног
Са јаким бројевима скривним

Са тајном ружом уписаном
На црном платну воштаном
У црном облубљу коштаном

Онога са горким
Ђемером заумља
Усред срца

Онога са свих страна
Онога сви и сви

Онога страшно ударају.

2.

У цеванице секирама

Ено се од гроба бежећ
Свеболу привио
Да одоли

Ено га нападоше
С леђа
Ненадно

Као браћа без правде

Ено га у цеванице
Секирама

Да падне
Страшно
И срамно

Усред ђубрета смрадног
Усред светине
Да поруше га

Да сконча небожељник
Од нишчих нижи

И у смрти самој
Нижи.

3.

А деца нису

Они који не виде
Они душом боја не бише
Никад
И срце им је на непцима

Онима и сузе саме
Таште јесу

И смеј

Радовањем пуким
Од гроба
Обградили се

Они узалудно лукави

Они се понашају
Као деца
А деца нису

И кривица им је
Највећа.

4.

Да искочи

А којом би силом човек
Гробни црник
Оном тромом да одоли
Точку клетвеноме

Злотајноме кругу
Да умакне с мачем

Из низине пута тупог
У странпутицу оштру
Да искочи

Да живот голи
На чистину

Да вриском
У висину срце

Да на брежину златну

Да у сјајиште
Клети јамник.

5.

Да се усуди

Онај што мора да одлази
Далеко иза знаног
Дубоко
Иза очајне животиње

Јавник подвижник
Онај човек
Онај што мора
Да се усуди

Да би се испод
Прага домнога
Испод пепелног
Огњишта кућног
Мирис почелни
Ојаснио

До стопе давне

И темељи темеља
Да се објаве
И дувари да кажу

И талне планине
Да доуме се
Сиге пећинске
Давнином да узвоне

И песак путујући
И хумус.

6.

Црнило зинуло

Око онога решеног
На сваку казну
И муке над мукама

Око онога што очи
Удаљ упире

Око онога
Сниће зла
Ојавило

Црнило на њега
Одасвуд зинуло

Зидине тминске
Да сможде га јуре

Црника да оцрне

И од живота
Васцелог
Да одузму га

О да одоли
Потомак јаких
О да не падне

Стодраг он јесте
И стомоћан је
И више

Кад згледа.

7.

Пута ли му

Диљем времена
До најдавније
Коске људске
И дубље

Смрћења грозом
Одио и одио
Сногледач човек
Да извиди

Ни откуд ли је
Ни од ког ли је
Бачен свирепо

Паћеник никада
Да не зазна
Ни слова полут
Слова првеног

Ни рашта ли је
Злоти неситој
Чело му умно
На трпези

Ни како ли би
Камо ли би
Злопцу с нишана
Хуљи са ума
Страху из канџе

Кад кости
Дедовске му
Около срца
Као негве

И пута ли му
Игде ли му

Испред гледаца
Пута мимогробнога

Кад ниодкуда
Зова надног
Речи расковне оне
Издалека

Сниване оне јаке
Сверечи чисте
И јеке оне
Тишинске силне

И има л' уму надумља
Иза неумља
Што урнише га

Бога ума ли
Пуки човек.

Пророк

1.

Око као глас

Онај коме и лебац днени је горак
И буде на непцима као пелен
И као чемер
И као јед змијин
И као на језику
Звезда играјућа

Ономе у дну ока се
Ко на дну света
Звер љута види.

2.

Онај тише

Писац пише пише пише пише
Слово до слова
Реч до речи
Онај човек писац пише пише

Онај стаје пред огледало
Онај види себе великог
Са зракама злаћаним око главе
Славан је он

А онај у куту плаче
У груди бије се
Црн.

3.

Неко тужан у гори

Ономе усред срца се
Црна ружа развила

И зао буде
Шаптај лисни
На челу морном

И цри му буде
Уцват сунчев
Усред плавља.

4.

Сеча кнежева

Тестере као вуци завијају
Тестере као вуци завијају

Људи обарају борове
Један по један
Редом редом
Јунака по јунака

Тестере као вуци завијају
Тестере као вуци завијају

Људи вуку балване
Један по један
Редом редом
Леш по леш

Тестере као вуци завијају
Тестере као вуци завијају.

5.

Проказеник

И нема њему
Пути очињег
Дневом белим

Тмина бије га
Несан гони га
И браћа насрнула
Село се дигло

А негрешан јест.

6.

Венац ивањски

Девојке падином иду
Цеће ивањско тргају
И невен дивљи
И различак

Девојке венац плету
За главу онога храброг
За главу оног погубљеног
Венац дивотни

Ал' главе нигде.

7.

Онај што бди

Обдан обноћ морâ
Обдан обноћ морâ

На њега ваља се
Тешка надире

На њега осамног

Баца се као
Гуја сиктава
Удара као
Псина бесна.

8.

Копачи стишки

Копачи се враћају кући
Са мотикама на рамену
Са ашовима и торбама

Са женама
И децом
И козама

Копачи уморни и прашњави
И гладни

Они застају на узвишици
Ослањају се на мотике
На ашове на жене

Они гледају гледају
У сунце залазеће

Копачи скачу на узвишици
Они скачу и вичу
И вичу
И вичу

Потону сунце
Потону сунце
Оде.

9.

Дође на узвишцу

Онај дође на брдо голо седе
Тишина отворила се
И сенке неке опкољавају
И животиње грозне
Зубом и канџом
Замахују мукло

И тице неке страшне
Обрушавају се

И воде неке
Суре навалиле

И смрад одасвуд

А онај
Дише.

10.

Велика дропља

Велика дропља слетела у детелину
Тешка као камен пала
Земљу утнула

Велика шарена дропља

У ноћи играју померају се
Бела пера коврцава
Шљапкају дугачки прсти
Са канџама опасним

Она лагано корача
Она се лењо сагиње
Она кљуном замахује

Велика дропља пасе

У жбуну лисица
Очајна преврће се
Јед повраћа

Дропља пасе.

11.

Певач спава у трави

Ономе док спи у пољу
Брат по темељу кућном
Будаком и ћускијом

Бунар му питак
Зарушава
Сењак пали

Онога јава дочекује
Вавек опака
И неумитна
Вавек убитна
И алосна

И увек њему јури
Невоља за невољом
Зло иза зла

Као војска незнана
Из даљине.

12.

Приказа над Млавом

А онај на обали Млаве
Онај седи на обали
На камену седи
Ногама маше
Маше и ћути
У воду загледан

И види траве водене
Нијају се
И премећу се срмене рибе
У води зеленој

И види над водом врбе
Лиснате орошене
У лишћу тице сањиве

Онај главу подиже
Топот чује

И види на врху брда
Коњаник црн
Коњ му блед.

13.

Певач се смеши

А онај у сну
Научи се
Смеју слатком

И на дну боли му
Влатје злаћано
Изластари намах

На црној чоји сна
Златопут завијуга.

*Узлећем и знам
Од црнила боли
Сјај да изаткам
(Прва посланица)*

Поезија, особено стварање, смисао је песниковог постојања:

*Нек ламне ми кости
Још усправно стоје
Због оних песама
Што још не постоје
(Друга посланица)*

Песник није бојовник, али у његовом чину има нешто од – како наведени стихови драматично посведочују – хероике жртвеног чина.

Другим речима, узвинут у борбу против посвемашњег Зла, песник је налик Прометеју, односно у његовој бици има нечег прометејски-титанског.

Будући модерни песник, лирик овог времена, Србољуб Митић није посеглао за (познатим му) одговарајућим „реквизитима“ старих спегова. Он није то учинио, јер није желео да своје певање сведе на „препричавање“. О вечној, искон-теми желео је да проговори из властитог искуства и контекста и на себи примерен начин.

Мада је свестан да су све његове победе опасне, и да победа: „Тик уз пораз стоји“ (Друга посланица), као и да му је певање прожето црним мотивима и слутњама, потом, да док се љуби с песмом ратује с тугом, нагласио је Митић властити императив и вјерују, неодустајање:

*Црном песмом идућ
Ко по рушном зиду
Голим сццем бијем
Стафу кучку кривду*

У означеном видокругу нашег песника занимају и предрођајна нигдина и њена тајна. Нигдина што стоји на почетку и на крају:

*Из које дошли смо
Ка којој идемо
Да је догледамо
Да је разумемо*

Двоине

1.

Двоине

Нема ока
Изнад сваке
Сузе

Од лепоте
До угада
Пада

Од милихња
До убесја
Иде

Нема сјаја
Изнад сваке
Тмице

Око сунца
Непроходи
Црни

Нема душе
Изнад сваке
Туге

Нема песме
Изнад
Опасности.

2.

Магла

Магла легла
На село
Шарено

Магла легла
На жито
Зелено

Легла магла
На воћке
Оцвале

С дана у дан
Магла
Промочава

Бехар смагну
Житанце
Плесниви

Селом шарним
Црни ходи
Услут

Око села
Сива глад
Облета.

3.

Устукница

Устук тучо
Од бела
Житишта

Не ударај
У зној
Озрнали

У сејачку
Муку
Озлаћену

У косачку
Наду
Донебницу

Устук тучо
Од њиве
Гиздаве

Не биј ледом
Орачево
Чедо

Још не гуче
А већ лебац
Гризе

Име нема
А већ има
Исе.

4.

Зуби

Лепи јесу
У осмеју
Зуби

И добротни
Кад на лебац
Пођу

Лепи јесу
Кад огрену
Смејни

Озлаћени
Од сунца
Младога

Од умиља
Песму
Кад претачу

Ил' драшкају
У девојке
Дојке

Лепи јесу
Кад јабуку
Гризу

Наопаки
Кад у души
Раст.

5.

Помир

Устављали
Мириоци
Кавгу

Скупили се
Светују се
Људи

Свак стојао
Иза своје
Правде

Свак се вешто
Иза речи
Крио

Увијао
У памук
Истину

Укривао
Трицама
Кићеним

Ни у кога
Срце
На виделу

Па нит правде
Нити
Мириоца.

6.

Усам

Буде човек
Сред светине
Самник

И да би му
Ноге
У комаде

Јаоха му
Нико
Не би чуо

И да би му
Испод веђа
Змије

Зар би ико
Око да му
Згледа

Буде човек
Сред народа
Сињац

Усред града
Без одвика
Виче

Ври мнозина
А пустиња
Пукла.

7.

Стара кућа

Има ратар
Кућу
Зиданицу

На три спрата
Да је
Изнад брата

У закућју
Мре чатмара
Стара

Оџаклију
Паук
Премрежио

Урђали
Саџак
И вериге

Качам-бакрач
Зелен прекрив
Гризе

Качамало
Струнуло
Одавно

Још на душе
Мирише
Огњиште.

8.

Рука

Кад загрли
Крин је
По лепоти

Бели бршљан
Око белог
Грла

Грана смиља
Када
Благосиља

Листак злаћан
На темену
Суну

Кад град гради
Песма је
По нади

Жито сејућ
Ко да звезде
Рони

У мемеру
Ко акреп
Палаца

На орозу
Ко кад скаче
Гуја.

9.

Слепац

Силник шаком
Срце
По образу

Шаком бере
Срце
Човечије

Руком влада
Руком
Кривду дели

Црном руком
Црну славу
Дене

Себе самог
Дланом
По очима

Да учува
Опако
Слепило

Да не види
Очи
Поданичке

Ругобину
Славе
Наопаке.

10.

Руџе

Лепо ли је
Ма и у сну
Гледат

Срце умно
Да у оку
Цвета

Оно црно
Страшно
Црно срце

Лепо ли је
Видет
На виделу

Нежно око
Усред света
Голо

Усред ока
Као усред
Неба

Руџа рујна
Према руџи
Златној

Као јака
Тица
Према тици.

Мутанти

1.

Чекаоница

Али не дође још незнани онај
Што чекамо га
Онај од злата тежи
А паучином ходи

Човек на око лево слеп
А десно му је
У јама модрој

Од ватре ли је ослепео
Од рике зверје оглуноо
Или од громја
Ил од јаоха

Да л' зачу тице лепотне
Да л' згледа дугу шарну

Он од димова се
Од отрова се
Као у гљиву умну

Ал' опет извиде огавје светло
Злу уку небну учу

Он у животињу се добру
Он у камен се летећи
И у дрвеће ваљајуће

И опет од наде свеколик.

2.

Пролазе жене

Пролазе невесте бремените
Долом ходају
У низу као тице пребеле
Ходају и ходају

Оне вежбају кости
Оне вежбају кораке
Оне вежбају порођај
Оне вежбају срећу

Ходају и
Ходају

Беле.

3.

А гоне недуси

Да уснуо бих морно онамо
Далеко да скрио бих се
У несан и у несвет

Ал' узалудно
Ува пртим
Зубе ломим
У образ
Ноктом

Бол бије бије мене
И ето видим
Свет мој рони се
Дрвје ми пада
Воде сахну

И слепац видим ватру суру
Ја углув чујем
У камену
Јаок висок

И вика страшна уоколо
Неум опасни игра

Око мене црника земног
Лслек и клетва

Око костура димови зли
Као павит отровна
Увијају се

Око чела напуклог
Венац од игала кукатих
Исусовом несличан

Златан
И љут.

4.

Старац пуши

Старац под храстом седи
Дуван увија
У жуту шашу
Зеленац резани

Он потеже огњило
И кремен
И труд
И креше креше
Варнице избија

Старац одбија димове
Плаве богате

Дан је дубок.

5.

Онај вечни викач

И пропиње се
У велеболу онај
Патње земљине
Сведок онај

Он гласом пропиње се
Очајник виче
Еда би громове надјачао
Еда би
Одагнао онај облак

Ето рве се
Са злом незнаним
Патилац земни да лебац голи
Издао не би
И воду питку

И да не буде њему
Јежац у души
И чемер на непцу
Вавек

Трчи и бежећ гони
Виче не да се
Виче човек.

6.

Пуџ

Пузи пуџ пузи пуџ
Кућу носи

Лепа кућа јака кућа
Добра одбрана

Мирише трава пуџ вечера
Роговима вије

Трепери роса пуџ се опружа
Воду пије

Ако отров надође у своју кућу
Затвориће се

Зато и има кућу да се одбрани
Да спава мирно

И да сања.

7.

Беседа у сну

Мени дана нема
Да не буде ми горе
Него пцу на ланцу

Мени и усред цвећа
Радовање се
С тугом грли

То мени у сну
Кости говориле
О ономе што невидљиво
Око срца шуња се

И о ономе што уби
И мене
И пца у мени
И вука

И по сто пута уби
И више

Не узнах
Зашто уби.

8.

Со

И облубиће
Со најљућа
Кругљу земљину
Једнога дана

Оковаће.

9.

О сну бесноме опет

Ето ја опет мртвац подижем се
Опет Србијом одим
Ја остарео
Ја труо
Опет Србијом
Ја човек решен

Ето ја опет самац сред Србије
Опет сам усред света
Ја опет рукама високо
Опет по небесима дланом

Бијем
Бијем

Ето ја опет јак

И опет скачем муњоок
У облак црн
У облак зао
Теменом као топузом

Ето обнађен и велик
Опет полазим
На сусретје идем

Па да намамим
Да згледам
И да се не дам
Да ударим

И нема цене
Да умукнем
И нема силе
Да бих устукнуо

Ја што црн јесам костур
Ко пас пребијен
Али стојим
Под сунцем крвав

Ето ми вилице опустеле
Али вилице
Ал' отворене
Али лајем

И вичем
И вичем

Човек још.

10.

Пуџ опет

Само јаје једно моје
Само једно зрно бисерно
Да закопам дубоко

Па да опстане
У дубини

Па да искочи
Иза времена
И времена

Ето народа.

11.

Марко

Ни у мишици
Ни у сабљи ми
Ни у коњу

Од срца мени
И сила она
И сабља ми
И Шарац

Из душе мени
Из грешне

И снага она
И правда.

12.

Лек од бомбе

У срцу човечијем спи
Иза чела му спи
Ил' у љубави
Ил' у правди

Ако срца јесте
У онога тамо
Ума ако је
У онога тамо

Правде ако је

Ал' ко би да остави
Лубања на хиљаде
Да ољубави
На хиљаде срдаца

Ко да ухвати
Мисли ројеве

Осим да звезде
Нешто.

13.

Онај омет пуши

Остарео
Под храст сео

Запало
Попушио

Суре брке
На рамена
Забацио

Свет гледао

И мислио
И мислио.

14.

Мутанти

Свет.

1987.

*Међузвездана лађа
срце*

*Ако човека љуте муке сколе
И учини му се да белог дана
Више не има
Тада нека од јаве у сан утекне
Нек склопив очи решен буде да
Лепоту сн
И усниће је видеће лепоту над
Лепотама
А лепота је лек најсигурнији.*

Луди Пантелеја

1.

Велико полетиште тишина

Говори тишина говори говори
Велика јака тишина говори

О просторима говори
О просторима плавим
И црним
И црвеним

И о ширини оној која
Да смести не може се
У себе саму
Никад

О зрну маковом
Што изван себе
Свет је од ватре
И крви слатке

Што изван себе је
Јаблан пламени

И прамен водин
Од мисли стравне

О зрну маковом
Што у час исти
Све је
И на све стране

И корен и пупољак
И сив и дугобојан

Онамо где времена није
И није било

Ето онамо где смрти нема
Где страха нема
Нити труљења
Шта би да деонице
Трајању гради

Између латица песме
Између неба и срца
Шта би да љуго дође
У око здраво.

2.

Онако како корача срце

Летимо онамо где мере нема
И није било
Где по јатима звезданим
Корача се лако

Где све у незлу чистом
Право јесте
И право види

И право језди
Одасвуд идућ

И све од почетка
Меру има највећу
И већу вазда

Зато што све и све
Продужује се самосилно
Онамо где лепота мера јесте
И љубав јасна

Од које долазе
Из које излазе
Слике најчудесније
Вечне слике

Које би могле
Да испијају се као млеко
И неначете да остану

Јер све и све
Од човека је
И несамртно јесте

Као сна недоумље
И као јака слика
У оку

И ко би од љубави
И трун да узме
Кад душа у свему је
Као вода у води
Вода цветна

Тада се срце човечије
Милујуће види
У лепоти и сили
У свили нежној пева срце

Да песма одлетела би
У цветилиште коске
У игру иза смрти
У игру надљубавну

Без конца.

3.

Као огромно око на путу

Лепоте безмерјем ходајући срцем голим
Одједном на све стране
Одлети се

Као што на све стране окренуте
Латице цвета
Дан скупљају
И до корена
Одводе га

И мрва једна да отпади се
Од свега
Како може

Кад од љубави све је у почетку
И потом
И док је ума

И опачина свака изван света је
Изван цвета и срца
И вавек зло узалудна је снага
И насебице иде

Глуви је песак
И луда магла

Сенка је сива пред оком
И већом песме
Одатле почињу корачаји
Пута и пута

А краја нигде.

4.

И у свевисје с тугом цветодушник

Одакле злато патње свет осјаји
Одатле од ПУТА непут
Као од меса гука
Одсеца се

Одатле црнило
У свесјај
Растапа се

Као у злато жежено

Јер од човека све је
И он је вера
Прва и права

И отуд светова ројеви
И ројеви

Неизброј облика
Који се љубе

Јер све је од човека окатог
Од чела човечијег
Све пође
Као од точка долапског

Ево смо крилати на точку песме
О чијој величини
Домисли нема

Ал' који умно окреће се
И окреће
Око људскога
Прста малог

Да из чашке му сваке
Светови шарни просипају се
Као капи водене

И као семенке
Чудоцветне

Ал' ето где туга долете
Јер вечност једна
Избројила се

Брзо се сврши

Невечјем огубана
Вечност земна
Главе једући
Укоде се

Ето се одбројило
Време развечно

У друго уочи се као
У песму слово

И ето где страва гробна
За трен и мање
Ко мехур распуче се

Ал' туге опет ето
Јер онај који воли
Тај тугно
И радује се

И час га овај
Час узлетни
Боли слатко

И ево побеже човек од свесмрти
И дом напусти
Да би к дому

И ево одбаци човек време што стоји
Гробом бијућ

Одбеже човек од гробовласти
Побеже
Као од змије подземнице

И ево где летимо попут муње
И брже
Летимо одлетећемо

У белину из црног
Као из мајке

Из круга страшног као маљем
У зид мртав
Ударамо и продиремо
Живи

Кроз нас
До силе наше

До давне.

5.

У небесима срце као голуб

Ево смо велике руке неимарске
Руке кроз које срце
Љубав пева

Ево певамо у свим данима
И иза дана

Ево се ројеви звездани расцветавају
У дубинама

И рађају се светови
Из очију нам излећу
Нови се множе

Са длана човечијег одлећу
Као огромне тице ватрене
У даљину

И враћају се у око што их уснило
Нежно слећу

И ево где говоримо
Гласом чудесним
Гласом који се види

Гласом који ормено пресијава се
И лелуја се дугошарно
У висини

Који протиче као вода
Ко вода најтананија
Али моћна

И ево где говоримо гласом
Који чује се као свила
Блистава и сведотачна

У бездану устију небеских

У која улазимо ужаснути
И лепи у страви надној.

*Једанаеста
заповест*

1.

Око човека као точак

Страшно је то што не види се
А уз око је вазда
Уз око бистро

Иде као сила над силама
Од ватре нечујнија
И мисли гони

Од мисли нечујнија
А испод чела грми

Страшно је то
Што не види се
А око човека је
Као точак

Као линија опака
Као оштрица
Што наилази

Да убије иде.

2.

А руке оковане

Како ћу изван себе к себи
Ка себи како би болник

Себе да нађе јасног
И сва своја небеса

А руке оковане

Све звезде своје
Како би
Да поврати

Јер он је први
Што све знаше

Што све започе
И сагради

Ал заборавио је
Заборавио човек

Све.

3.

Рањен љуто

Ал' опет нису очи човекове
Мртве
Нису
Нису

Јер јасно види
Звери незнане
Што усред њега
Лог имају

И ждери ждери
Душу његову
Срце гризу

Очи му точе

И ако и нису човеку
Руке оковане

Крила
Нису

Ено их рањен љуто
На груди привија
Као мелемни
Лист репухов

Шаку под сису леву подмеће
Као уво небеско

Да слуша срце своје.

4.

Омчама и мрежама

Страшно је то што стоји
Усред костура живог
Црно стоји

И не јавља се

Ал' кост осећа
Осећа око
И месо

Свуд око срца
Ко павит црну
Као лозу скачућу

Осећа како га веже
За грло и за зглоб
Омчама и мрежама
За уста певајућа.

5.

Лудило дана белог

У томе црном незнаном
Осећа човек
Кугу злу
У томе за потиљком

Осећа лудило дана белог

Види у облику животиње
Што једе срце своје.

6.

И ветар онај

И кости осећају
Ветар онај
Као човека
Који бежи

Као човека који
Ножеве баца

Да осујети.

7.

Челом светлим

Како би човек
Патник сињи
За смеј знао

Кад не би
Челом светлим
Као мачем

Кад не би
Оком лепим
Као цветом

Кад не би
Гласом нежним
Ко мелемом

Кад не би
Срцем голим
У лепоту.

8.

А крв земна

О шта ће невољник
С крви земном
Земљи пошлом

Невечник шта ће
Са главом силном
Страви датом

Шта ће са оком
Цветом крилатим
У свенућу.

9.

Вода

Ал' срце човеково осећа
Да под земљом се
Вода догађа
Ко рука загрљајна

И усред воде
Риба бела

Лепа и страшна
У лепоти
Као невеста
У цик зоре.

10.

Јак стоји

Ето је пришао до силе своје
За делић мисли близу
Пришао посрћући

Да опет буде онај
Што стоји
На свим висинама
Дубинама
И ширинама

На свим странама јак

Стоји и сања као да зида.

11.

Издазак

И ево као у сну
Себе самога
Магленога
Назире

Као у сну
Себе давнога

Ено се грчи човек
У боловима
Превија се

Као да срце чупа
Као да чело ломи

Ено сећа се уклетник
Страшно се сећа
Оне силе срчане

Ено се у јаки
Лук златни
Повио

За искок.

САДРЖАЈ

I НОВЕ ЗВЕРИ	7
II ОНОГА ОПКОЛИШЕ	25
III ПРОРОК	35
IV ДВОИНЕ	51
V МУТАНТИ	63
VI МЕЂУЗВЕЗДАНА ЛАЂА СРЦЕ	81
VII ЈЕДАНАЕСТА ЗАПОВЕСТ	93

КАТАЛОГИЗАЦИЈА У ПУБЛИКАЦИЈИ (CIP)

886.1/2-1

МИТИЋ, Србољуб

Једанаеста заповест: песме / Србољуб Митић. —
Београд: Нолит, 1988. — 104 стр. ; 21 см

ISBN 86-19-01648-2

Обрађено у Народној библиотеци Србије, Београд

СРБОЉУБ МИТИЋ: ЈЕДАНАЕСТА ЗАПОВЕСТ • РЕЦЕНЗЕНТ: ИВАН В. ЛАЛИЋ • УРЕДНИЦИ: НИКОЛА БЕРТОЛИНО, ИВАН В. ЛАЛИЋ, РАДИВОЈЕ МИКИЋ, АЛЕКСАНДАР РИСТОВИЋ, СИМОН СИМОНОВИЋ, МИЛОШ СТАМБОЛИЋ (главни и одговорни уредник), МИРЈАНА СТЕФАНОВИЋ, ЈОВАН ХРИСТИЋ • ТЕХНИЧКИ УРЕДНИК: ЖАРКО РОШУЉ • ИЗРАДА КОРИЦА: СНЕЖАНА НЕЦИЋ • КОРЕКТОР: СВЕТАНА ДРАМЛИЋ • ИЗДАВАЧ: НОЛИТ, БЕОГРАД, ТЕРАЗИЈЕ 27 • ШТАМПА: БИРОГРАФИКА, СУБОТИЦА • ШТАМПАНО У 1.000 ПРИМЕРАКА 1988. ГОДИНЕ

Србољуб Митић рођен је 1932. године у Црљенцу.

Објавио је следеће књиге песама:

Велики ружан коњ, 1961.

Војнички крајпуташи, 1964.

Озарење Сизифа, 1967.

Људске речи, 1967.

Каменовање певача, 1969.

Орфички цртежи,

Черга на утрини, 1973.

Пети јахач, 1977.

Расап пустињака, 1978.

Муке, 1979.

Фрула у црној свили, 1983.

Алин зјап, 1984.

Семе, 1985.

